

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1940 kl. 2 e. m.

Jordbruksutskottets memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande den under punkt 123 i utskottets utlåtande nr 1 gjorda hemställan om bidrag till ladugårdsförbättringar.

I utlåtande nr 1 i anledning av i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner hade jordbruksutskottet under punkt 123 behandlat Kungl. Maj:ts förslag till riksdagen att till Bidrag till ladugårdsförbättringar för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

I samband därmed hade utskottet till behandling förehått en inom första kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 87, av herr *Mannerskantz*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att såsom direktiv för disponerande av bidrag till ladugårdsförbättringar för budgetåret 1940/41 måtte gälla, att detsamma finge disponeras av hushållningssällskap för avhjälpande av större missförhållanden beträffande ladugårdsbeståndet inom kommuner, företrädesvis i Norrland, där detta särskilt betingades av bristande tillgång på lämpligt virke, långa avstånd, dåliga kommunikationer samt svag ekonomi.

Utskottets motivering och hemställan i ärendet hade följande lydelse:

»Utskottet vill i anledning av förevarande motion erinra om att, då anslag för bidrag till ladugårdsförbättringar enligt beslut vid 1936 års riksdag började anvisas, detta skedde i första hand för att bereda jordbrukare inom vissa delar av Tärna och Dorotea socknar i Västerbottens län — där till följd av bristande tillgång på lämpligt virke, långa avstånd och dåliga kommunikationer ladugårdsbyggnaderna som regel vore av undermålig beskaffenhet — möjlighet att förbättra ladugårdsstandarden. Vid anslagsprövningen år 1937 beaktade utskottet, att bidrag främst skulle utgå till lantbrukare i Norrbottens län, vilka levde under likartade förhållanden som de i nyssnämnda båda socknar, samt till personer i Göteborgs och Bohus län, vilka hårt drabbats av där rådande arbetslöshet. Ehuru utskottet då ej ville motsätta sig, att bidrag skulle kunna utgå, förutom i de sistnämnda två länen, jämväl i andra län, där förhållandena vore likartade, förutsatte utskottet, att förevarande bidragsverksamhet betraktades som tillfällig och allenast betingad av särskilt ömmande förhållanden i vissa kommuner.

Då utskottet nu i likhet med departementschefen av statsfinansiella skäl anser nödvändigt att inknappa på ifrågavarande anslag för nästa budgetår, synes det utskottet mera än förut angeläget, att bidragstilldelningen förbehålles de trakter av landet, där hjälpbehovet torde vara störst. Utskottet vill i detta syfte uttala sig för att verksamhetsområdet begränsas något mera än som motionsvis föreslagits, i det utskottet anser, att bidrag må utgå allenast i de norrländska länen samt i Göteborgs och Bohus län.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

A) att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning, till *Bidrag till ladugårdsförbättringar* för budgetåret 1940/41 anvisa ett *reservationsanslag* av 250,000 kronor;

B) att motionen I: 87 må anses besvarad med vad utskottet anförte.»

Vid punkten hade av herrar *Anderberg, Gustafson* i Vimmerby, *Andersson* i Löbbo och *Andersson* i Tungelsta fogats en reservation av följande lydelse:

»Utskottet — — — (lika med utskottet) — — — kommuner.

Enligt vad departementschefen anförte skola jämväl för de nu äskade bidragsmedlen gälla i huvudsak samma villkor som förut. Bidragen komma sålunda alltjämt företrädesvis de nordligaste länen tillgodo, med möjlighet dock för Kungl. Maj:t att i någon mån kunna tillgodose även andra län, där förhållandena äro likartade. Att denna möjlighet får stå öppen synes utskottet angeläget även med hänsyn därtill att det kan komma att bli nödvändigt att såsom beredskapsarbeten i stor omfattning igångsätta ladugårdsförbättringar i landet. Om då hushållningssällskapen tidigare blivit något förtrogna med verksamheten, torde de ock vara mera förberedda för en sådan uppgift.

Med angivna uppfattning finner utskottet icke anledning till erinran mot vad departementschefen föreslagit i fråga om bidragens användning. Utskottet anser följaktligen, att den i ämnet väckta motionen icke bör föranleda någon åtgärd. För övrigt må tilläggas, att motionärens förslag synes föga avvika från den ståndpunkt, utskottet i likhet med departementschefen intagit.

På grund av statsfinansiella skäl biträder utskottet jämväl departementschefens förslag om minskning av anslaget för nästa budgetår.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

A) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning, till *Bidrag till ladugårdsförbättringar* för budgetåret 1940/41 anvisa ett *reservationsanslag* av 250,000 kronor;

B) att motionen I: 87 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.»

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit vad utskottet hemställt, under det att andra kammaren bifallit den vid punkten fogade reservationen.

Med anledning av vad sålunda förekommit har utskottet förehaft frågan om sammanjämkning av den skiljaktighet, som föreligger mellan kamrarnas beslut.

Utskottet har därvid funnit lämpligt hemställa,

att kamrarna, med frånträdande av sina förut fattade beslut, må besluta, att utskottets motivering och hemställan i ärendet skola erhålla följande lydelse:

»Utskottet — — — (lika med tidigare motivering) — — — kommuner.

Enligt vad departementschefen anført skola jämväl för de nu äskade bidragsmedlen gälla i huvudsak samma villkor som förut. Bidragen komma sålunda alltjämt företrädesvis de nordligaste länen tillgodo, med möjlighet dock för Kungl. Maj:t att i någon mån kunna tillgodose även andra län, där förhållandena äro likartade.

Då utskottet nu i likhet med departementschefen av statsfinansiella skäl anser nödvändigt att inknappa på ifrågavarande anslag för nästa budgetår, synes det utskottet angeläget, att bidragstilldelningen förbehålles de trakter av landet, där hjälpbehovet torde vara störst. Utskottet vill i detta syfte och i anledning av vad som motionsvis föreslagits uttala sig för att bidrag, varom här är fråga, må utlämnas även inom andra län än de norrländska samt Göteborgs och Bohus län endast i sådana fall, där förhållandena äro likartade och därjämte särskilda omständigheter prövas föreligga.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

A) att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning, till *Bidrag till ladugårdsförbättringar* för budgetåret 1940/41 anvisa ett *reservationsanslag* av 250,000 kronor;

B) att motionen I: 87 må anses besvarad med vad utskottet anført.»

Stockholm den 8 mars 1940.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Carl Eriksson, Gabrielsson, Granath, Mannerskantz, Anderberg, Svedberg* och *Gottfrid Karlsson* samt

från andra kammaren: herrar *Johansson i Björnlunda, Olsson i Rödningsberg, Gustafson i Vimmerby, Carlström, Casenberg, Andersson i Tungelsta, Ericsson i Sörsjön* och *Persson i Grytterud*.
